

Rapport över arkeologisk utredning steg 1, Kaskeluokt 2:11, Stensele socken, Storumans kommun, Västerbottens län

Arkeologikum AB har genomfört en arkeologisk utredning inom rubricerad fastighet. Utredningen omfattade byråinventering, fältinventering och provgroppgrävning med spade. Uppdragsgivare var Miljötjänst Nord AB.

Bakgrund och syfte

Länsstyrelsen har med anledning av planerad fiskodling 2014-09-26 yttrat sig över potentiell fornlämningsförekomst (dnr 551-3318-2014). En boplats i form av en skärvstensförekomst, Stensele 485:1, är registrerad på grannfastigheten Kaskeluokt 2:15. Fornlämningstypen kan uppta stora ytor utan synliga anläggningar.

Denna utredning har till syfte att fastställa om fornlämning berörs av arbetsföretaget.

Utredningsområde

Utredningsområdet utgörs av fastigheten Kaskeluokt 2:11 som återfinns på Storumans sydvästra strand. Fastighetens area är 12 hektar. Den ligger i svagt nordostsluttande moränmark, 355 till 360 meter över havet. Markslaget är skogsmark. Skogen är avverkad.

Riksantikvarieämbetets fornminnesinventering genomfördes här år 1975. Inga kända fornlämningar finns före utredning i utredningsområdet. På grannfastigheten finns den nämnda boplatsen Stensele 485:1, vilken registrerats efter en provundersökning genomförd av länsmuseet år 1981. Vid provundersökningen framkom en "rödfärgning", en liter skärvsten och 18 gram ben (VLM 744/81:16).

Genomförande

Utredningen utfördes i form av byråinventering av vanliga antikvariska källmaterial, systematisk terrängrekognoscering, okulär besiktning av strandplan samt provgroppgrävning med spade. 32 handgrävda provgropar, 0,2x0,2 meter stora och 0,2 meter djupa, grävdes nära strandbrinken och fastighetsgränsen till grannfastigheten Kaskeluokt 2:15. Samtliga gropar är lokaliserade öster om fastighetsgränsen (provgropar med annat läge i bilaga 2 är skenbar och beror på uppförstoringen av rasterkartan i originalska 1:10 000/1:12 500).

Vid provgroppgrävningen eftersöktes sot och kol, skärvstenar, kulturlager och fornfynd. Fältarbetet utfördes av Kjell Edvinger, Arkeologikum, och Anna Svingfors, Miljötjänst Nord, under ledning av undertecknad och under gynnsamma besiktningsförhållanden 2015-09-30.

Resultat

I utredningsområdet påträffades inga fornlämningar. Inte heller några övriga kulturhistoriska lämningar eller andra kulturvärden framkom under utredningen.

Vid okulär besiktning av strandhaket vid boplatsen Stensele 485:1 och vidare mot ÖSÖ utmed den berörda fastighetens strand iakttogs inte något boplatsmaterial eller annan indikation på fornlämning. Provundersökningens rödfärgning (rödbränt?) kan möjligen tolkas som att en härd funnits här. Senare har området för härderna eroderat bort med de skiftande vattenstånden i Storuman (7 meter, 345–352 m.ö.h.). En annan möjlighet är att den iakttagna rödfärgningen är en naturlig järnutfällning och den ringa iakttagna mängden skärvsten vid provundersökningen, en liter (tre skärvstenar?), är resultatet av felaktig typbestämning. Det saknas vidare uppgift om huruvida de påträffade benen, 18 gram, är brända eller obrända. Uppgifterna om boplatsen kan därför betraktas med viss skepsis. I samband med denna utredning är det emellertid inte avgörande om boplatsen Stensele 485:1 är felbedömd eller inte, eftersom inga fornlämningar konstaterats beröras av det aktuella arbetsföretaget inom fastigheten Kaskeluokt 2:11.

Åtgärdsförslag

Då varken fornlämningar med eller utan synlig begränsning berörs av arbetsföretaget föreslås inga ytterligare antikvariska åtgärder med anledning av utvecklingsplanerna. Länsstyrelsen fattar vid annan bedömning beslut om sådana åtgärder.

Östersund som ovan

Britta Wennstedt Edvinger, pl

Bilagor:

1. Utredningsområdets belägenhet
2. Utredningsområdet
3. Påsiktssbilder

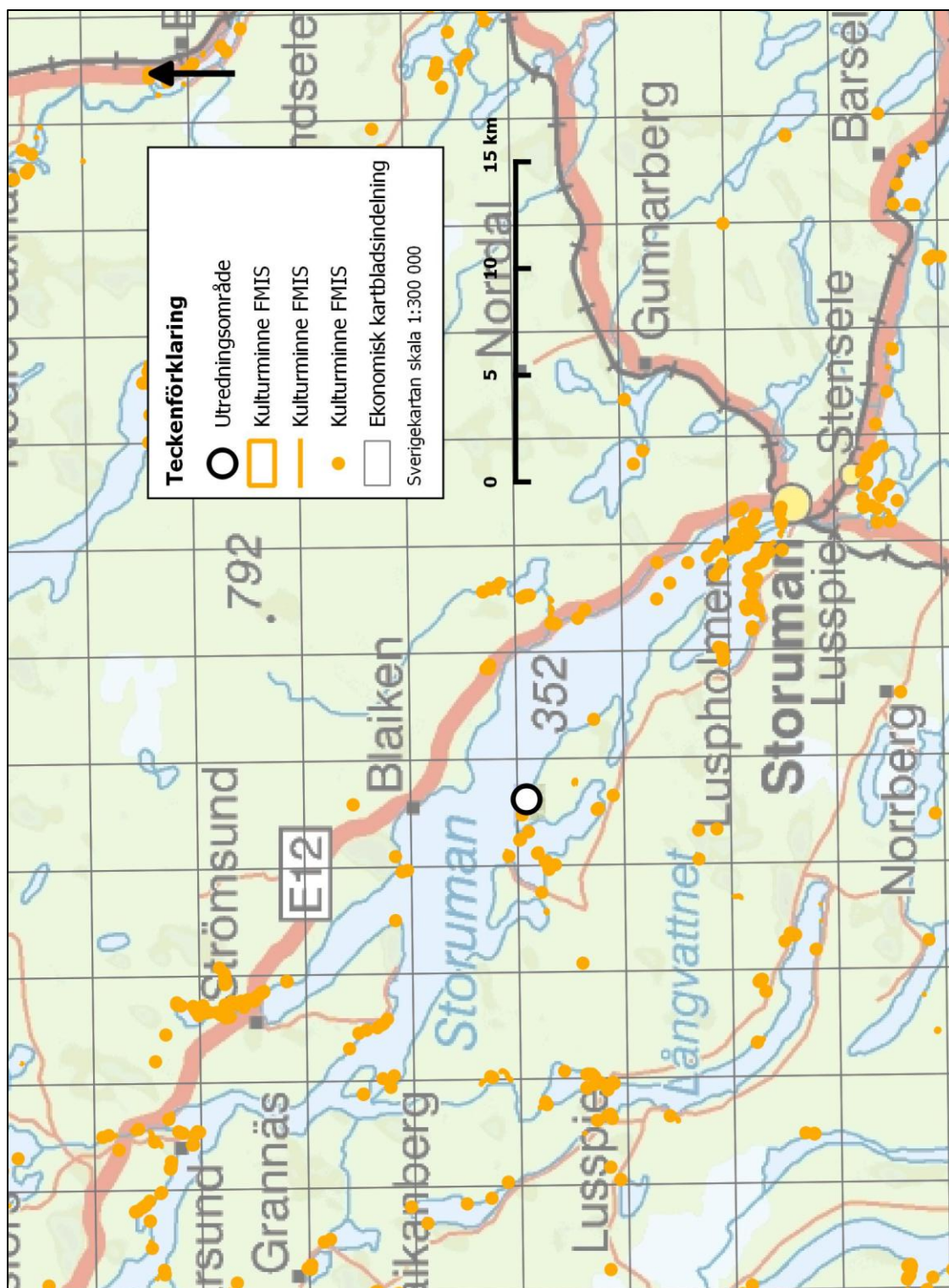
Referenser:

Länsstyrelsen Västerbotten, yttrande, dnr 551-3318-2014, 2014-09-26

Riksantikvarieämbetet, FMIS, 2015-09-25

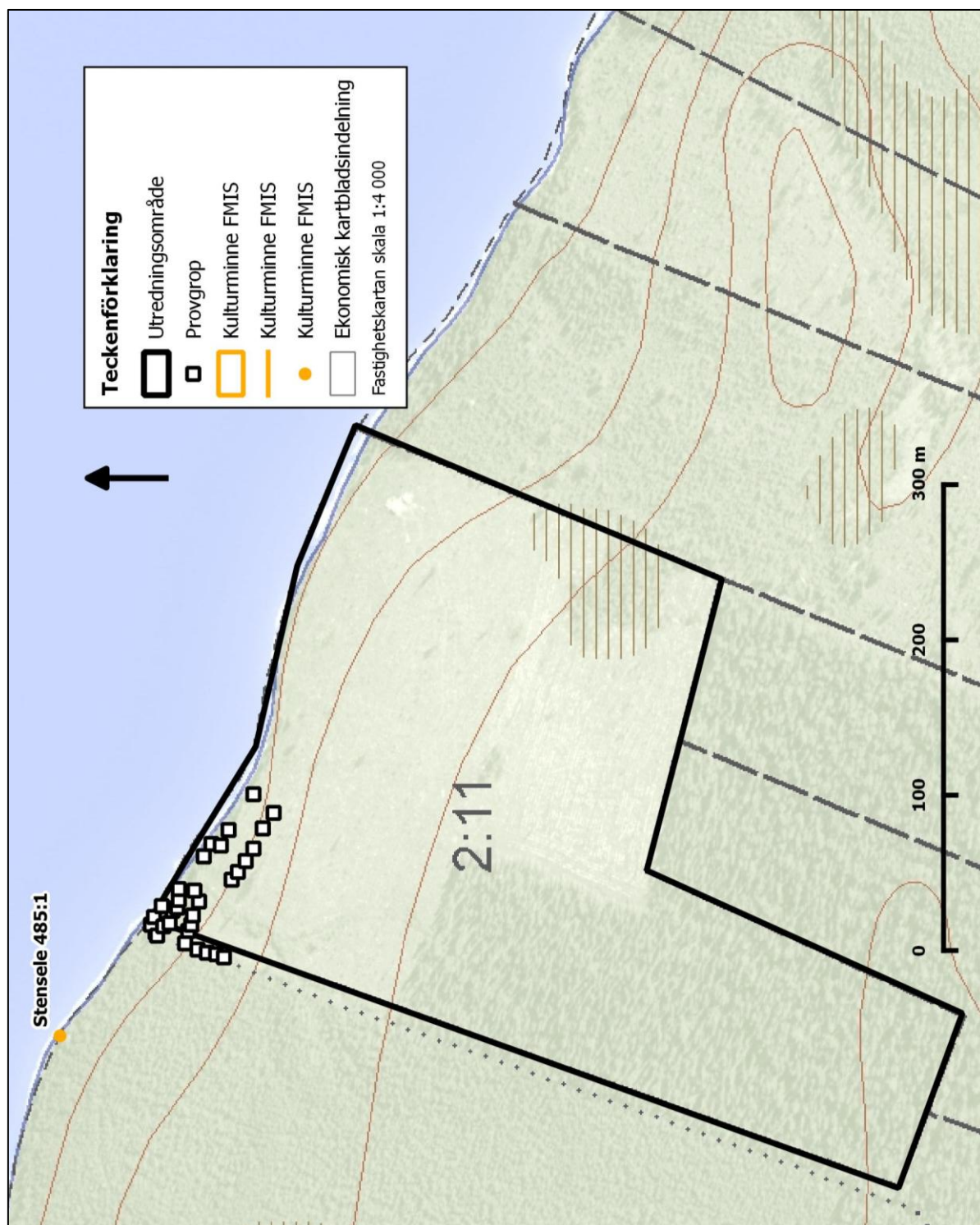
Västerbottens museum VLM 744/81:16 – Holm, Lena, 1982. Rapport över arkeologisk undersökning av skärvstensförekomster varav en från järnålder, VLM 744/81:10 och VLM 744/81:16, Stensele sn, Lappland. (Västerbottens museum.) Umeå.

Bilaga 1. Utredningsområdets belägenhet

Underlag: sverigekartan © Lantmäteriet, Gävle. Medgivande I2012/0167. Skala 1:300 000.

Bilaga 2. Utredningsområdet

Underlag: fastighetskartan © Lantmäteriet, Gävle. Medgivande I2012/0167. Skala 1:4 000.

Bilaga 3. Påsiktsbilder

AC2015-041-AC-0182

Motiv: Strandplan i utredningsområdet Kaskeluokt 2:11
Riktning mot: NV
Fotograf: Britta Wennstedt Edvinger
Datum: 2015-09-29
Arkeologacentrum AB

AC2015-041-AC-0185

Motiv: Utredningsområdet Kaskeluokt 2:11
Riktning mot: SSÖ
Fotograf: Britta Wennstedt Edvinger
Datum: 2015-09-30
Arkeologacentrum AB

AC2015-041-AC-0188

Motiv: Arbetsbild: provgroppsgrävning, Anna Svingfors och Kjell Edvinger
Riktning mot: S
Fotograf: Britta Wennstedt Edvinger
Datum: 2015-09-30
Arkeologacentrum AB

AC2015-041-AC-0191

Motiv: Kraftigt eroderande strandhak inom Kaskeluokt 2:11
Riktning mot: SÖ
Fotograf: Britta Wennstedt Edvinger
Datum: 2015-09-30
Arkeologacentrum AB